

De VSNU in Beweging

Jaarverslag 2004

‘De VSNU in beweging in 2004’

Jaarverslag VSNU 2004

‘De VSNU in beweging in 2004’

1 VSNU – De Vereniging van Universiteiten

De Vereniging van Universiteiten is de brancheorganisatie van veertien Nederlandse universiteiten. De VSNU behartigt de belangen van haar leden en is een werkgeversvereniging. Binnen dit kader speelt de VSNU in op politieke en maatschappelijke ontwikkelingen in een complexe en dynamische omgeving.

De 14 leden zijn:

Universiteit Leiden
Universiteit Utrecht
Rijksuniversiteit Groningen
Universiteit Rotterdam
Universiteit Maastricht
Universiteit van Amsterdam
Vrije Universiteit Amsterdam
Radboud Universiteit Nijmegen
Universiteit van Tilburg
Technische Universiteit Delft
Technische Universiteit Eindhoven
Universiteit Twente
Wageningen Universiteit
Open Universiteit Nederland

De kerntaken van de VSNU zijn:

- Strategieontwikkeling ten aanzien van gemeenschappelijke belangen. Het accent ligt daarbij met name op overheidsbeleid en bemoeienis van andere maatschappelijke geledingen met universiteiten. Jaarlijks worden prioriteiten vastgesteld door het Bestuur.
- Belangenbehartiging. Deze volgt uit de strategieontwikkeling en wordt permanent verantwoord middels frequente communicatie met de leden.
- Werkgeversfunctie: Deze richt zich op de CAO en daaraan verbonden incidenteel en permanent overleg. De functie kan zich uitstrekken tot het hele veld van het WO. Met het HBO wordt goed en intensief samengewerkt en zoveel mogelijk synergie ontwikkeld.

Karakteristiek voor de VSNU is de proactieve aanpak en het selectief en precompetitief werken aan een heldere strategie, krachtige en brede belangenbehartiging en een eigentijdse werkgeversfunctie. Dit wordt ondersteund door services als *institutional research* en frequente, compacte en ter zake doende informatie-uitwisseling.

De uitvoerende taken op het terrein van kwaliteitszorg zijn in 2004 geheel komen te vervallen. De voormalige afdeling kwaliteitszorg werd begin 2004 verzelfstandigd,

waarbij de werkzaamheden overgingen naar de Stichting QANU.

2 De VSNU in beweging in 2004

In 2004 nam de VSNU de aanloop voor de sprong naar Den Haag als nieuwe plaats van vestiging. Deze sprong is een logisch gevolg van de keuzes die in het nabije verleden zijn gemaakt om als behartiger van de belangen van de leden, als zelfbewuste speler in de politieke strategiebepaling, als speurder naar en bedenker van nieuwe ontwikkelingen en als zelfstandige werkgeversvereniging, een sleutelpositie in het hoger onderwijs te willen innemen.

Namens en samen met de leden richt de VSNU zich daarom meer op de politiek—het parlement en het departement—en op de andere partijen in het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek. Daar horen onder meer bij:

- De politieke partijen
- De studentenorganisaties
- Ministeries van OCW, LNV, EZ, Algemene Zaken, Financiën, Buitenlandse Zaken, Binnenlandse Zaken, Justitie en VWS
- het Innovatieplatform
- Onderzoeksorganisaties zoals KNAW, NWO en TNO
- Brancheorganisaties zoals HBO-raad, VNO-NCW en MKB Nederland
- Vakbonden
- Organisaties in het Voortgezet Onderwijs
- Adviesorganisaties zoals WRR, Raad van State, Onderwijsraad en AWT

Om dichter bij de politiek en het beleid te komen zocht en vond de VSNU een nieuw onderkomen in Den Haag, op een steenworp afstand van het Binnenhof en vijf minuten lopen van het ministerie van OCW. In 2005 zal de verhuizing plaatsvinden. Daarop vooruitlopend begon de VSNU zich in het Haagse alvast te manifesteren door het organiseren—in de plaats van de wat meer formele jaarconferenties—van VSNU/Café's: snelle, pittige discussies over actuele onderwerpen, waarvoor studenten, politici, hoogleraren en bestuurders aan het eind van de middag in de 'Haagsche Lounge' bijeenkomen.

Dit was ook het jaar van Europese voorzitterschap van Nederland, waaraan de VSNU met enkele aansprekende conferenties een bijdrage leverde.

Nog een aanloop werd genomen: naar een professionele organisatie voor het bijhouden en publiceren van feitelijke informatie en kengetallen over en voor de universiteiten, een organisatie voor 'institutional research'. In 2005 moet de bezetting daarvan worden voltooid, zodat dan de eerste resultaten kunnen worden geboekt.

Op het arbeidsfront was 2004 ook al een turbulent jaar. Het bereiken van een najaarsakkoord tussen kabinet en bonden betekende voor de VSNU dat de invulling van de sociale zekerheid in de universiteiten grondig moet worden herzien.

Kortom, 2004 was voor de VSNU een jaar van beweging.

3 Onderwijs en Onderzoek

3.1 Onderwijs

Op onderwijsgebied waren de belangrijkste politieke interventies het uitbrengen van HOOP 2004 en de introductie van toegangselectie en collegegeld-differentiatie. Voor de universiteiten zelf was de implementatie van het bachelor-master stelsel een veel groter aandachtspunt, en de daaruit voortvloeiende veranderingen in de titulatuur en accreditatie van opleidingen.

3.1.1. HOOP 2004

Het ministerie van OCW bracht in 2004 het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) 2004 uit. In het HOOP wordt voor de periode 2004-2008 een middellange termijn visie gegeven op de gevolgen van de belangrijkste maatschappelijke trends voor het hoger onderwijs. In het bijbehorende activiteitenplan zijn diverse acties vastgelegd aan de hand van de volgende maatschappelijke trends:

- transitie naar een kennissamenleving
- toenemend belang Europa en globalisering
- complexiteit van de samenleving
- een heldere rol voor de overheid

In het voorjaar van 2004 is de VSNU nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het HOOP. In diverse Stuurgroepen en in het AB van de VSNU zijn thema's in het kader van het HOOP besproken. In een aantal bestuurlijke overleggen met de staatssecretaris zijn de wensen bij OCW neergelegd en bediscussieerd. Hoewel de VSNU kon zich vinden in de hoofdthema's van het beleid zoals geschetst in het HOOP, was zij minder te spreken over het gebrek aan samenhang en het stapelen van beleid op beleid. Een beperkt aantal ambities werd vanuit de VSNU naar voren gebracht: méér hoger opgeleiden, méér diversiteit en méér kwaliteit op alle niveaus. Ten slotte is gewezen op de onvoldoende (extra) middelen om de ambities in het HOOP te verwezenlijken. Het uitvoeren van de HOOP-ambities zonder daarvoor de juiste randvoorwaarden te creëren en voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen, zal bij alle betrokken partijen leiden tot overtrokken verwachtingen en op den duur tot frustratie over onvervulde ambities.

3.1.2 Ruim baan voor talent

In de kabinetsnotitie Ruim baan voor talent staat het bevorderen van excellentie en het verbeteren van de participatie tot het hoger onderwijs via toelating centraal. De belangrijkste instrumenten hierbij zijn: selectie en collegegelddifferentiatie.

Binnen de VSNU, zowel in StOA-verband als in het AB, is uitgebreid gesproken over de wenselijkheid voor meer selectie en collegegelddifferentiatie. Daarbij was de basisgedachte dat het VWO diploma op dit moment een goed selectie-instrument voor de wo-bachelor is. In bepaalde gevallen zijn er uitzonderingen mogelijk, bijvoorbeeld waar het gaat om Engelstalige bacheloropleidingen. Er worden vraagtekens geplaatst of een hoger/lager collegegeld enig effect heeft op de instroom of kwaliteit van een opleiding.

Eind 2004 heeft het ministerie van OCW - op basis van een advies van de commissie Ruim baan voor talent - middelen voor experimenten toegewezen:

- 13 experimenten m.b.t. selectieve toelating (UM, UU, RUG, UvT, LEI, EUR)
- 1 experiment m.b.t. hogere collegegelden (VU)

In 2005 is er een tweede ronde voor het indienen van nieuwe voorstellen in het kader van Ruim baan voor talent. De resultaten van de experimenten komen in de loop van 2006 beschikbaar.

3.1.3 Invoering en uitbouw van het bachelor-master stelsel

Ook in 2004 is er hard gewerkt aan de verdere uitbouw van de bachelor-masterstructuur. Op diverse masterdagen presenteerden de Nederlandse universiteiten hun onderwijsaanbod. Eind 2004 is de universitaire mastersite gelanceerd: www.universitairemasters.nl. Hierop is informatie te vinden over de bachelor-masterstructuur in het algemeen, de universiteiten en haar (master-)opleidingen en voorlichtingsdagen. Inmiddels staan er in het CROHO ruim 600 masteropleidingen geregistreerd waarvan ruim 350 worden aangeboden in de Engelse taal. De algemene verwachting is dat het aantal buitenlandse studenten de komende jaren sterk zal toenemen.

Uit het tweede rapport van onderwijsinspectie over de invoering van de bachelor-masterstructuur blijkt dat de het overgrote deel van de universiteiten het aanbieden van de masteropleiding in de Engelse taal voortvarend heeft aangepakt. De universiteiten werken bovendien aan mogelijkheden om de internationale mobiliteit te vergroten, maar stuiten daarbij op wettelijke en financiële belemmeringen. Deze belemmeringen heeft de VSNU regelmatig besproken met zowel OCW als Justitie. Verder blijkt uit de monitor dat het invoeringsproces soepel is verlopen en de voorlichting aan de studenten sterk is verbeterd. Voorlichting per opleiding komt steeds meer in de plaats van algemene, instellingsbrede voorlichting, hetgeen door de studenten gewaardeerd wordt. Ook is de studiebegeleiding toegenomen en is er sprake van een goede dialoog tussen het management en de studenten.

3.1.4. Titulatuur en graden

In het najaar van 2004 is de aanpassingswet bachelor-master door de Tweede Kamer aangenomen. Door deze wetwijziging is het mogelijk gemaakt dat de minister andere toevoegingen dan “of Science” en “of Arts” toekent aan (groepen van) opleidingen. Belangrijke reden om voor andere graden te kiezen moet gelegen zijn in het bevorderen van de internationale transparantie. Dat betekent niet dat de exclusiviteit van de BSc, MSc, BA en MA voor wo-opleidingen mag worden losgelaten.

Inmiddels heeft de VSNU twee verzoeken bij OCW ingediend, te weten:

- De MPhil voor de door de NVAO erkende onderzoeksmasters. Dit verzoek is in overleg met de NVAO ingediend.
- De LLB en LLM als internationaal erkende titel voor rechtenopleidingen. Dit verzoek is in overleg met het Disciplineoverlegorgaan Rechten ingediend.

3.1.5. Accreditatie

In de loop van 2004 is het accreditatiestelsel binnen de VSNU ter discussie komen te staan, mede naar aanleiding van de eerste ervaringen met de beoordeling van de Letterenopleidingen. In het bijzonder de hoge kosten en de grote administratieve belasting van het stelsel baren de VSNU zorg. In juni is besloten om een bestuurlijke werkgroep in te stellen om een VSNU standpunt voor te bereiden. In het najaar is er een VSNU discussiepaper verschenen: ‘Minder kwaliteit voor meer geld?’, waarin naast pragmatische oplossingen voor de korte termijn, voorgesteld wordt om voor de

lange termijn over te gaan naar accreditatie van de instelling. Begin december stond het VSNU Café in het teken van deze discussie rond accreditatie.

3.1.6. Voortgang sectorplannen

Op het punt van de sectorplannen techniek, natuurwetenschappen en letteren is in 2004 de uitvoeringsfase aangebroken, in het verlengde van de plannen die eind 2003 gepubliceerd waren. Bij de letteren is gekozen voor samenwerking tussen de vier betrokken universiteiten in de Randstad voor wat betreft de masterfase; RU en RUG hebben gekozen voor lokale clustering en flexibilisering en herstructurering van het onderwijsaanbod. Bij natuurwetenschappen is er gewerkt aan een gezamenlijk aanbod in de diverse disciplines, waarbij tevens naar verbreding en flexibilisering is gekeken. Bij dat proces zijn ook de decanen betrokken. De wiskunde-opleidingen liepen in de vorming van een gemeenschappelijk masteraanbod voorop, in de andere disciplines is meer tijd nodig gebleken. Genoemde ontwikkelingen worden in 2005 voortgezet.

De technische universiteiten hebben besloten op weg te gaan naar een federatie, te realiseren per 2010. Zij werken inmiddels op onderwijsgebied intensief samen in een 3TU Graduate School. In het verslagjaar heeft het ministerie van OCW een "impulssubsidie" van € 6 miljoen verstrekt voor met name de uitbouw van deze Graduate School en vijf in dat verband te ontwikkelen nieuwe gezamenlijke masteropleidingen.

3.1.7. Aansluiting VWO/VO

De VSNU is in 2004 door het ministerie van OCW in staat gesteld extra aandacht te besteden aan de bevordering van doorstroom en aansluiting VWO-VO als specifiek onderdeel van onderwijsbeleid. Het VSNU Informatiecentrum aansluiting VWO-VO vervulde hierin een centrale rol. In verband met de vele veranderingen in het voortgezet onderwijs werd op de website van de VSNU een herziene uitgave gepubliceerd van "Veranderingen in het VWO: wat universiteiten moeten weten". Hierin ook een vooruitblik over op handen zijnde veranderingen per 1 augustus 2007 als een wetwijziging van de profielenwet in het VO wordt doorgevoerd. Op de website van de VSNU werd een schematisch vergelijkend overzicht van deze veranderingen bijgehouden, gericht op de bacheloropleidingen die moeten aansluiten bij wat VWO-leeringen kennen en kunnen. In de parlementaire voorbereiding van deze wetwijziging voor het VO behartigde de VSNU het belang van de universiteiten. Onderwerp van lobby was vooral ook het VWO-diploma met een stevig landelijk uniform centraal schriftelijk examen, zodat het erkend civiel effect van dit diploma behouden blijft.

Evenals voorgaande jaren werden door de VSNU de aansluitingsprogramma's van de universiteiten gecoördineerd. In 2004 betrof dat onder meer de medewerking aan onderzoeken van het Tweede Fase Adviespunt en van de Onderwijsinspectie naar de gevolgen van de vernieuwde tweede fase, het overleg met organisaties voor voortgezet onderwijs en HBO, en de afronding van de Stimuleringsregeling aansluiting VWO-VO in samenwerking met de Stichting Weten. Zichtbare resultaten van deze coördinatie zijn te vinden op de website van de VSNU: een overzicht van alle universitaire aansluitingsprogramma's en een handleiding voor het opzetten van nieuwe projecten. Het Informatiecentrum verzorgde verder actuele publicaties over het Bindend Studieadvies in de propedeusefase van universitaire bachelors, over de regelingen voor aspirant studenten met deficiënties in hun vooropleiding die medische wetenschappen willen studeren en—middels een elektronische

nieuwsbrief—informatie over alle ontwikkelingen die kunnen bevorderen dat de aansluiting tussen voortgezet en wetenschappelijk onderwijs verbetert. Voor scholieren en schooldecanen werd de VSNU-brochure “Voorlichtingsactiviteiten universiteiten 2004-2005” verzorgd voor alle scholen voor VWO.

3.1.8. Universitaire lerarenopleidingen

Universitaire lerarenopleidingen leveren een belangrijke bijdrage aan het voortgezet onderwijs door het opleiden van vakdocenten met een eerstegraads bevoegdheid en het uitvoeren van onderzoek naar leren en onderwijzen in het VWO. Conform de doelstelling van het lerarenconvenant tussen de universiteiten en het ministerie van OCW steeg in 2004 de instroom van studenten in de universitaire lerarenopleidingen. In de bachelor-master structuur bleek echter niet voorzien dat de overgrote meerderheid van de studenten aan de lerarenopleiding kiest voor een universitaire lerarenopleiding ná het afsluiten van een masteropleiding. Er ontstond een studiefinancieringsprobleem voor deze studenten. Gezien het op handen zijnde dramatische tekort aan leraren met een universitaire achtergrond willen zowel het ministerie van OCW als de VSNU dat er geen belemmeringen zijn voor het volgen van een universitaire lerarenopleiding. De VSNU heeft zich in 2004 ingespannen een oplossing te bewerken voor de gesignaleerde problemen. Gezien de uitzonderlijke positie van de universitaire opleidingen in de bachelor-masterstructuur en nog in gang zijnde ontwikkelingen in het stroomlijnen van het opleidingsaanbod pleitte de VSNU in 2004 bij de NVAO voor uitstel van accreditatie voor de universitaire leraren opleidingen tot 2010.

3.1.9. Duaal onderwijs

Het duaal wetenschappelijk onderwijs combineert studeren aan de universiteit met relevante werkervaring in de beroepspraktijk. De duale wetenschappelijke opleidingen hebben zich georganiseerd in het netwerk VSNU-DWO (voorheen LODA). Sinds oktober 2003 wordt dit netwerk gecoördineerd vanuit de VSNU. De algemene coördinatie van het netwerk VSNU-DWO bestond in 2004 voornamelijk uit het organiseren van bijeenkomsten waarin kennis en ervaringen over het duaal wetenschappelijk onderwijs worden uitgewisseld. Daarnaast waren de hoogtepunten in 2004: de lancering van een internetsite en de werkconferentie ‘Samen werken aan kennis’. De internetsite moet in de behoefte aan toegankelijke informatie over de duale academische onderwijsvariant voorzien. De werkconferentie heeft de discussie over het duaal wetenschappelijk onderwijs weer op gang gebracht. Verschillende partijen (universiteiten, studenten, branche- en arbeidsorganisaties) bespraken de kansen en bedreigingen van de duale onderwijsvariant aan de universiteit. Een neerslag van deze discussie wordt in 2005 opgeleverd in de vorm van een publicatie.

3.1.10 Leven lang leren

1e EU Integrated Programme Life-Long Learning

De VSNU heeft zich ingezet voor meer kwaliteit in het geïntegreerde Europese mobiliteitsprogramma onderwijs en training tussen 2007-2013. Dit kan door de gemiddelde Erasmus beurs te verhogen. Daarnaast hebben de universiteiten gepleit voor de invoering van substantiële beurzen voor de duur van een gehele master en voor duaal leren. Voor deze speciale beurzen wensen de universiteiten competitie op Europees niveau.

3.2. Vernieuwing WHW

In het HOOP 2004 is een nieuwe wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) aangekondigd. Dit voornemen viel in 2004 samen met een aantal discussies over selectie, collegegelddifferentiatie, bekostiging, studiefinanciering en een 'open bestel'. Het streven is om in 2007 de wet in het Staatsblad te publiceren. Het najaar van 2004 stond in het teken van de voorbereiding van de wetgevingsnotitie van OCW. In deze wetgevingsnotitie worden de contouren voor de nieuwe wet geschetst. Binnen de VSNU is zowel een ambtelijke als bestuurlijke werkgroep ingesteld om de inbreng van de Nederlandse universiteiten te verzekeren. Naast periodiek overleg met OCW is gewerkt aan een uitgangspuntennotitie die in december door het Algemeen Bestuur VSNU is vastgesteld. In deze notitie staan vier belangrijke uitgangspunten centraal:

1. de overheid draagt zorg voor de instandhouding van een kwalitatief hoogwaardige kennisinfrastructuur die tegemoet komt aan de publieke belangen: kwaliteit, toegankelijkheid en doelmatigheid.
2. De universiteiten zijn verantwoordelijk voor de programmering, inrichting en uitvoering van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. De universiteit zorgt daartoe voor de inrichting van een optimale bestuurs- en bedrijfsvoeringstructuur.
3. De universiteiten moeten de ruimte hebben om kwalitatief hoogwaardig en innovatief onderwijs, onderzoek en dienstverlening te bieden in lijn met het gekozen strategisch profiel. In plaats van gedetailleerde regelgeving, van controleren en afrekenen, zou de overheid de universiteiten het vertrouwen moeten geven in de wijze waarop zij deze diensten verzorgen.
4. Gepleit wordt voor een beknopte en makkelijk toegankelijke WHW waarin alleen de basis van het hoger onderwijsbestel wordt vastgelegd. Hierbij moet er sprake zijn van een vermindering van administratieve lasten.

Aan deze uitgangspunten zullen de voorstellen van OCW worden getoetst.

3.3. Onderzoek

Op onderzoeksgebied waren in 2004 promotiebeleid en onderzoeksfinanciering de belangrijkste onderwerpen. Vooral de wijze van verdelen van extra onderzoeksmiddelen heeft veel hoofdbrekens gekost. Hopelijk brengt 2005 hierin uitkomst. Erkenning van het achterliggende probleem, het grote beslag dat externe financiering vanwege de matchingsdruk op de universitaire onderzoeksmiddelen legt, is een blijvend punt van aandacht.

3.3.1 Promotiebeleid

In oktober 2004 heeft de VSNU het rapport "Hora Est. Vernieuwing in het Nederlandse promotiestelsel" gepresenteerd. Hierin pleit de VSNU voor generieke eindtremen van de promotieopleiding en verbetering van de inbedding van de opleiding, o.a. door middel van het inrichten van een landelijk dekkend stelsel van graduate schools. Ook wordt gepleit voor meer mogelijkheden voor het aanstellen van promovendi zouden moeten bestaan, door ze als medewerker óf student te betrekken, en de opname van promotieopleidingen in de onderzoeksvisitaties. "Hora Est" is hiermee een belangrijke basis voor de discussie over het promotiestelsel gebleken. In de zomer van 2005 zal OCW mede op basis hiervan een nota over jonge onderzoekers presenteren. Daarnaast hebben enkele universiteiten (UU, RuG) al gedurende het schrijven aan "Hora Est" plannen voor de inrichting van graduate schools ontvouwd. In de komende tijd zal de nadruk in de discussie vooral liggen op

het inrichten van graduate schools, de opname van de promotieopleidingen in het SEP en de positie van Nederland in de internationale omgeving van het doctoraat.

3.3.2. Wetenschapsbudget 2004

In maart 2004 heeft de minister haar vierjaarlijkse nota over het wetenschapsbudget gepresenteerd. Het Wetenschapsbudget 2004 geeft de belangrijkste voornemens van de minister op het gebied van onderzoek voor de periode tot 2008 weer, met als hoofdlijnen het streven naar focus & massa, verdere verbetering van de onderzoekskwaliteit en kennisvalorisatie. In de aanloop tot de presentatie heeft de VSNU meerdere malen met OCW over specifieke onderdelen overlegd. Mede op basis daarvan schenkt het Wetenschapsbudget o.a. aandacht aan de matchingsdruk en investeringen voor valorisatie.

3.3.3. Matching / Invulling smart mix

In het voorjaar van 2004 heeft de AWT haar rapport “De prijs van succes” over de matchingsdruk bij universiteiten gepresenteerd. Daarin wordt het matchingsprobleem geanalyseerd en ook worden er enkele oplossingsrichtingen geïdentificeerd. Aan de hand van dit rapport heeft de VSNU het initiatief genomen om met de zgn. collectebusfondsen in een ‘financiersforum’ te overleggen. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze de daadwerkelijke kosten van het onderzoek op goede wijze in beeld gebracht kunnen worden. De grote aandacht voor dit probleem heeft in 2004 o.a. geleid tot de afspraak dat in de smart-mix vrijwel geen matching zal plaatsvinden.

Eén van de doorlopende thema’s van 2004 is de zogeheten ‘smart-mix’. Nadat de smart-mix in het Wetenschapsbudget is aangekondigd en in de zomer akkoord bevonden door het Innovatieplatform, is aan NWO en SENTER gevraagd een uitwerking van de procedure te maken. In de discussie, waarbij ook de VSNU betrokken is, gaat het met name over de wijze waarop nieuwsgierigheidsgedreven onderzoek kan worden gekoppeld aan kennisvalorisatie. Eind 2004 is door OCW aangegeven dat de invulling bij voorkeur door middel consortia van onderzoekers en gebruikers plaats zou moeten vinden. De VSNU stelt voor hieraan vorm te geven door het inrichten van (al langer bestaande) technologische topinstituten (TTI’s) en (nieuw in te richten) maatschappijwetenschappelijke topinstituten (MTI’s). Verwacht wordt dat voor de zomer van 2005 over de procedure van de smart-mix besloten kan worden.

3.3.4.7^e EU Kaderprogramma

De Nederlandse universiteiten namen als standpunt in dat het zevende kaderprogramma zich moet richten op publiek-private samenwerking, op het ontwikkelen van kritische massa voor excellent onderzoek én op technologische innovatie. Daarom steunen de universiteiten het voorstel van de Europese Commissie om het budget voor het kaderprogramma flink te verhogen naar 70 miljard euro. Daarnaast pleiten de universiteiten ervoor op Europees niveau aandacht te besteden aan maatschappelijke onderwerpen, zoals gezondheidszorg, voedselveiligheid, duurzaamheid, veiligheid en vergrijzing. De instrumenten van het zevende kaderprogramma moeten goed tegen het licht gehouden worden, om ervoor te zorgen dat ook onderzoek naar dit soort maatschappelijke problemen een volwaardige plaats krijgt.

3.4. Kennisvalorisatie

Gezien het toenemend belang van het thema kennisvalorisatie heeft het AB van de VSNU in juni 2004 besloten tot het instellen van een Stuurgroep Kennisvalorisatie. Deze stuurgroep is in september voor het eerst bij elkaar gekomen. De stuurgroep zal het AB adviseren over zaken die betrekking hebben op kennisvalorisatie, o.a. de samenwerking met het bedrijfsleven en het kennisvalorisatiebeleid bij de instellingen. In het najaar van 2004 heeft de stuurgroep een overleg met de minister van Economische Zaken voorbereid dat in januari 2005 heeft plaatsgevonden. In het najaar van 2004 heeft de VSNU het Innovation Charter met VNO-NCW en NFU afgesloten. Het Innovation Charter bevat richtlijnen voor samenwerkingsverbanden tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen. In 2005 zullen op basis van het Charter per sector nadere afspraken worden gemaakt. Het ambtelijk overleg op het gebied van octrooibeleid heeft in 2004 regelmatig met het ministerie van Economische Zaken overlegd over de vormgeving van de Technopartner, en dan met het Subsidieprogramma Kennisexploitatie (SKE). Ook is met de Technologiestichting STW overlegd over het octrooibeleid van STW.

3.5. Bekostiging

Ook in 2004 is de dalende trend in de overheidsbijdrage per student niet ten goede gekeerd. De politieke commotie na de onrechtmatige tellingen in het HBO (de 'HBO-fraude') heeft de staatssecretaris aangezet tot het ontwerpen van een nieuw bekostigingsstelsel.

3.5.1. Herziening bekostigingsstelsel

In 2004 lanceerde staatssecretaris Rutte zijn plannen om de bekostiging van het Hoger Onderwijs te baseren op 'leerrechten'. De VSNU heeft daarover met de staatssecretaris uitvoerig bestuurlijk overleg gepleegd en daarbij aangegeven dat de universitaire onderwijsfilosofie in de bachelor-masterstructuur beter te accommoderen is in het huidige dan in het beoogde nieuwe bekostigingssysteem. Niettemin heeft de staatssecretaris, daarin breed gesteund door de politieke partijen in de Tweede Kamer, zijn plannen doorgezet. Daarop hebben de universiteiten laten weten met hem te willen meedenken om te bezien of met voldoende aanpassingen zijn voorstellen voor universiteiten hanteerbaar zouden kunnen worden gemaakt. De belangrijkste voorwaarden die de universiteiten gesteld hebben zijn: studenten moeten zowel in de bachelor- als de masterfase één jaar langer dan de cursusduur recht hebben op het wettelijk collegegeld; het schot tussen de HBO- en WO-middelen blijft bestaan; de onderwijsbekostiging blijft voor een substantieel deel (25%) gebaseerd op diploma's.

3.5.2. Helderheid na Schutte

De commissie Schutte is in 2004 met haar eindrapport gekomen in het kader van wat is gaan heten 'de HBO-fraude'. Aan de hand van dat rapport is duidelijk geworden dat er bij de universiteiten nauwelijks iets onoirbaars gebeurd is en waar de commissie bedenkingen had, waren de betrokken universiteiten van mening dat zij goede redenen hadden om te handelen zoals ze gedaan hebben. Dit heeft ertoe geleid dat in alle gevallen op één na het ministerie ervan heeft afgezien geld terug te vorderen. In dat ene geval vecht de betrokken universiteit de terugvordering aan.

3.5.3. Huisvestingsbudgetten

De kosten voor de huisvesting zijn de laatste jaren voor de universiteiten sterk

toegenomen. Het kabinet heeft dit erkend en extra middelen, oplopend tot € 40 mln in 2006, ter beschikking gesteld. In 2004 heeft de VSNU met de staatssecretaris overeenstemming bereikt over de wijze waarop deze middelen over de universiteiten worden verdeeld; het oplossen van knelpunten die samenhangen met de sterk toegenomen wet- en regelgeving t.a.v. milieu en veiligheid staat daarbij centraal.

3.5.4. Zij-instroom geneeskunde

In de afgelopen jaren hebben de universiteiten de instroom voor de opleiding tot arts weten uit te breiden van 1750 eerstejaarsstudenten naar 2950 per jaar. Zij hebben daarmee een essentiële bijdrage geleverd aan de inspanningen om de wachtlijsten in de zorg aan te pakken. Dit vereiste een forse uitbreiding van zowel de onderwijscapaciteit bij de betrokken faculteiten geneeskunde als van de klinische capaciteit bij de betrokken ziekenhuizen. Enkele universiteiten hebben door deze uitbreiding zelfs tijdelijk een overcapaciteit. In 2004 is er tussen de staatssecretaris en de VSNU overeenstemming bereikt over aanwending hiervan, zodat eenmalig nog eens 250 studenten extra tot arts opgeleid kunnen worden.

3.6. Studentenbeleid

De studenten hebben zich in 2004 beziggehouden met het HOOP, waarbij met name is gesproken over selectie, collegegelddifferentiatie en het bindend studieadvies (kortweg BSA). Hierbij is aandacht gevraagd voor adequate studiebegeleiding en voor een realistische norm; over selectie en collegegelddifferentiatie zijn de studenten bezorgd. Tevens is in de Studenten Advies Commissie van de VSNU uitvoerig gesproken over medezeggenschap, naar aanleiding van de in het najaar begonnen MUB-evaluatie, en over accreditatie; de studenten zijn geen voorstander van instellingsaccreditatie. Er is gediscussieerd over verschooning en studentactivisme. Ook hebben de studenten een voorkeur uitgesproken voor een master van 90 ECTS, vooral met het oog op keuzeruimte en internationale mobiliteit. De verwachte besluitvorming rond studiefinanciering heeft in 2004 nog niet plaatsgevonden.

3.7. Markt en overheid

In 2004 heeft het ministerie van Economische Zaken het wetsvoorstel voor regelgeving of en onder welke omstandigheden overheden en aanverwante organisaties activiteiten op markten met particuliere aanbieders mogen verrichten, ingetrokken. Vervolgens zijn eerst intern binnen het ministerie studies gestart naar alternatieven om deze problematiek op te lossen. Vervolgens is het ministerie van Binnenlandse Zaken bij het onderwerp betrokken geraakt, waarna kritische vragen uit de Tweede Kamer hebben geleid tot de start van twee grote externe onderzoeken. Eén heeft tot doel de omvang en aard van de M&O problematiek in kaart te brengen, alsmede aan te geven welke regelgeving thans ontbreekt. Het tweede moet duidelijkheid geven over de gevolgen van het verbieden van kruissubsidiëring. De rapporten van beide onderzoeken worden in 2005 verwacht.

3.8. Internationale samenwerking

Het jaar 2004 stond in het teken van de Europese samenwerking van de Nederlandse universiteiten. Aanleiding hiervoor was het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie in het najaar 2004. De Nederlandse universiteiten hebben over verschillende Europese thema's position papers gepubliceerd en ook verschillende bezoeken aan Nederlandse en Europese bestuurders gebracht. Daarnaast treden de

universiteiten zelf voor het voetlicht door in het kader van het Nederlandse voorzitterschap vier conferenties te organiseren: over de Lissabonstrategie (1 juli in Maastricht), over het zevende Europese kaderprogramma (9 juli in Amsterdam), over onderzoeksevaluaties (27 oktober in Maastricht) en over promotiestelsels (de jaarconferentie van de European University Association EUA, van 28 tot 30 oktober, eveneens in Maastricht).

3.9. Institutional research

Het Algemeen Bestuur heeft eind 2003 besloten om een Institutional Research (IR) project te starten met de functies: coördinatie (van landelijke gegevens), dienstverlening, analyse en communicatie.

Het interuniversitaire project kent de taak de lopende kengetallenprojecten, alsmede specifieke projecten op terrein van instellingsoverschrijdende informatie te coördineren en te doen monden in gegevensverzamelingen die gebruikt kunnen worden voor: beleidsgeoriënteerde informatieanalyses; productie binnen instellingen van welgedefinieerde kenmerken; communicatie door VSNU op basis van gezamenlijke informatieverplichtingen; antwoorden van instellingen en van de VSNU open vragen vanuit maatschappij, de media, de politiek en het ministerie van OCW. Hiertoe heeft de VSNU per april respectievelijk juni 2004 een projectcoördinator IR en een projectmedewerker onderwijs aangetrokken. In een verdere uitbreiding is voorzien.

De eerste resultaten van het project zijn voorzien in 2005.

3.9.1 Informatieafspraken

Gevolg gevend aan de informatieafspraken, laatst gewijzigd in 2001, voldoen universiteiten aan hun verplichting tot gegevensverstrekking over onderwijs, onderzoek, en personeel op gezamenlijke wijze, via het VNSU bureau en individueel via de jaarverslagen.

Het gezamenlijke deel betreft gegevensverzamelingen Kengetallen Universitair Onderwijs (KUO), Kengetallen Universitair Onderzoek (KUOZ), Wetenschappelijk Onderwijs Personeel Informatie (WOPI) en de geaggregeerde publicatie in het branchejaarverslag.

Naar aanleiding van de stelling dat universiteiten steeds meer voorwerp van onderzoek worden is in 2004 het overleg met het ministerie van OCW gestart om de daarmee gepaard gaande onderzoekslast te verlichten. Dit heeft geleid tot een aanvulling op de informatieafspraken. Voorafgaand aan ieder kalenderjaar zal worden vastgelegd aan welke onderzoeken gedurende dat jaar de instellingen actief hun medewerking zullen verlenen. Het traject kent enige opstartproblemen, waardoor 2005 als een test moet worden beschouwd.

3.9.2. Kennis in kaart / kwaliteitsprofielen

Direct aanleiding voor de besluitvorming van het AB ten gunste van het project IR was de wens actief te reageren op de behoefte van OCW aan 'kwaliteitsprofielen'. Er is een doorstart gemaakt met instellingsprofielen samen met de IR collega's uit de instellingen. Sindsdien zijn de profielen naar de achtergrond verschoven en vervangen door de wens van de politiek om tot 'prestatieafspraken' te komen. De landelijke IR werkgroep heeft na deze exercitie besloten om eerst de basis van kengetallen in de vijf gebieden (e.g. onderwijs, onderzoek, personeel, financiën en huisvesting) in orde te maken. Hiertoe is een voorstel in het Algemeen Bestuur

gedaan voor een project met een duur van 2 jaar. Op basis hiervan is begonnen is met de werving van 2 nieuwe projectmedewerkers: een data analist en een coördinator voor personeel, financiën en huisvesting.

3.9.3. Kengetallen werkgroepen

Het IR project kende 4 projectgroepen op de bovengenoemde informatiegebieden. Tevens gaf een landelijke IR werkgroep vorm aan gebiedsoverschrijdende aspecten. In 2004 is het project doorgestart en is er met twee van de vier deelprojecten een nieuwe start gemaakt. Voor het lopende kengetallenproject onderwijs (KUO) en onderzoek (KUOZ) zijn verbeterplannen opgesteld, waarin benoemd wordt welke data voor welke gebruiksmogelijkheden eind 2006 beschikbaar zijn voor de instellingen en de VSNU. Deelactiviteiten zijn door de projectgroepen reeds uitgewerkt. Voor het gebied huisvesting is een nieuwe projectgroep in het leven geroepen bestaande uit IR collega's en hoofden huisvesting. De projectgroep financiën is met het bestaande materiaal verdergegaan. Op het terrein van personeel (WOPI) speelde met name de verwerking van de nieuwe functieordening structuur in de universiteiten.

3.10 Conferenties en seminars

Met het aanbieden van een pakket van kleinschalige bijeenkomsten voor een specifieke doelgroep geeft de VSNU onder andere invulling aan haar kerntaak "Standpuntontwikkeling en forumfunctie". Met het organiseren van bijeenkomsten worden verschillende belangengroepen fysiek bij elkaar gebracht en wordt de mogelijkheid geboden tot (gemeenschappelijke) standpuntontwikkeling op geselecteerde onderwerpen. Daarnaast is het een goede manier om leden te informeren en om gewenste ontwikkelingen te initiëren en worden bestuurlijke overleggen en universitaire netwerken gefaciliteerd. De meeste bijeenkomsten behandelen beleids- en managementonderwerpen die van belang zijn voor het hoger onderwijs in het algemeen en voor de Nederlandse universiteiten in het bijzonder.

In 2004 werd een twaalfstal bijeenkomsten georganiseerd, waarvan driemaal een VSNU Café. Deze bijeenkomsten zijn gehouden in een informele setting in Den Haag. De bediscussieerde thema's waren: Accreditatie frustratie; Bekostiging; en Open Bestel. De belangstelling voor de bijeenkomsten van zowel politici, bestuurders en medewerkers van de instellingen en studenten was groot. De bijeenkomsten zullen in 2005 worden voortgezet.

Daarnaast organiseerde de VSNU een drietal bijeenkomsten in het kader van het Europees voorzitterschap. Voor de organisatie hiervan is een subsidie verstrekt van € 75.000 door het ministerie van OCW. Het ministerie subsidieerde eveneens met een bijdrage van € 10.000 een geslaagde studiedag over honours programs voor excellente studenten.

De geplande bijeenkomst 'Visie op e-learning' ging wegens gebrek aan voldoende deelnemers niet door. Bij het in samenwerking met de HBO-raad en de NVAO georganiseerde Accreditatiecongres overtrof het aantal deelnemers de verwachtingen. Het doel van het congres was het hoger onderwijs in Nederland te informeren over de stand van zaken rondom accreditatie en de eerste ervaringen daarmee te delen.

Van de georganiseerde bijeenkomsten werd het merendeel op initiatief van de VSNU zelf georganiseerd. De werkconferentie 'Samen werken aan kennis' werd in opdracht

van het landelijke netwerk van duaal wetenschappelijke opleidingen (VSNU-DWO) georganiseerd. De conferentie was een ontmoetingsplaats voor verschillende betrokkenen bij het duaal wetenschappelijk onderwijs. Studenten, medewerkers van universiteiten en arbeidsorganisaties ontmoetten elkaar. Het programma bestond uit een key-note van Alexander Rinnooy-Kan, speed-dating en een zestal gevarieerde workshops. Er werd intensief gediscussieerd over de manier waarop het duaal onderwijs de studenten, arbeidsorganisaties en universiteiten zou kunnen verrijken.

De bijeenkomsten werden zonder uitzondering positief beoordeeld door de deelnemers en voldeden zowel qua inhoud als ambiance aan de verwachtingen.

4 Werkgeversorganisatie

De VSNU neemt de werkgeversfunctie waar voor de veertien aangesloten universiteiten met betrekking tot de CAO. Met de landelijke werknemersorganisaties wordt gesproken over de arbeidsvoorwaarden, arbeid & verlof en sociale zekerheid van de 51.000 werknemers van de Nederlandse universiteiten.

De VSNU voert hiertoe geregeld overleg met de universiteiten gezamenlijk en thematisch. Er is geregelde afstemming over arbeidsvoorwaarden met andere werkgevers in het onderwijs en in breder verband. De afstemming ten aanzien van pensioenen en sociale zekerheid vindt plaats met alle overheidswerkgevers.

In 2004 heeft de VSNU zich onder andere ten doel gesteld de afstand met de universiteiten te verkleinen. Daarnaast is inzet geweest het werkgeverschap van de universiteiten te versterken vanuit de CAO, zonder dat de CAO alles regelt en in detail vastlegt. Tegelijkertijd is de CAO een instrument om het HRM beleid en loopbaanbeleid van de instellingen te versterken. Ook het vergroten van de serviceverlening staat in 2004 hoog op de agenda van de afdeling ARVO. Academic Transfer en het introduceren van de UFO website zijn daar voorbeelden van.

4.1.CAO besprekingen

De CAO-onderhandelingen stonden in 2004 in het teken van het uitwerken van het Najaarsakkoord 2003.

Twee onderwerpen zijn met name besproken: de loondoorbetaling in het tweede ziektejaar en het vervallen van de WW-vervolguitkering. Op beide punten werd geen overeenstemming bereikt. Het overleg over de WW-vervolguitkering mondde uit in een geschil, waarin de VSNU volledig in het gelijk werd gesteld. De WW-vervolguitkering verviel met ingang van 1 juli 2004, zonder dat enige vorm van compensatie in de (boven)wettelijke uitkeringsregelingen werd opgenomen. Voorts kwamen in het CAO-overleg de volgende onderwerpen aan de orde:

- de arbeidsmarktanalyse. Uit de onder auspiciën van de CAO-tafel opgestelde analyse bleek dat de vergrijzing van het hoger wetenschappelijk personeel (UHD's en hoogleraren) een wezenlijk knelpunt vormt. Voortgaande bezuinigingen zetten de arbeidsvoorwaarden onder druk en oefenen een negatieve invloed uit op de carrièreperspectieven van jonge wetenschappers;
- functieordenen (UFO). In 2004 vond een aantal bijstellingen van het functiemateriaal plaats;
- volgers CAO NU. In 2004 werden de convenanten voor de KNAW en PLATO ondertekend, waardoor beide organisaties per 1 januari 2005 formeel volgers van de CAO NU zullen worden;

- SBO. De VSNU had zitting in het DB (mede namens de HBO-raad, de WVOI en de NFU) en het AB van SBO. SBO verzocht de CAO-tafel zich uit te spreken over zijn toekomst in het licht van de door OCW aangekondigde decentralisatie van de financieringsstroom van SBO naar de instellingen. De CAO-tafel sprak zich uit voor een leidende rol van de CAO-tafel bij het verdelen van arbeidsmarktmiddelen (voor zover de instellingen de gedecentraliseerde middelen althans aan de CAO-tafel zouden willen doen toekomen), waarbij SBO daar, waar gewenst, ingeschakeld kan worden bij het uitvoeren van door de CAO-tafel geïnitieerde projecten.

4.2. Sociale zekerheid en pensioenen

Er bestonden in 2004 zeven paritaire werkgroepen. Daarin werd gesproken over de flexibele werkduur, competentiegericht handelen, POP's, aanstelling en ontslag, medezeggenschap, convergentie en sociale zekerheid.

4.3. Gedragscode wetenschapsbeoefening

Vanaf 1 januari 2005 is de gedragscode voor wetenschappelijk onderzoek en onderwijs voor alle Nederlandse universiteiten van kracht geworden. De code is in opdracht en met instemming van de VSNU in 2004 opgesteld door een commissie onder voorzitterschap van UvA-rector Van der Heijden. De gedragscode beschrijft principes en gewenst gedrag van wetenschappers bij wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

De code omvat vijf principes: zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, controleerbaarheid, onpartijdigheid en onafhankelijkheid. De waarde van deze gedragscode is dat de uitgangspunten voor zuivere wetenschapsbeoefening, die aan de universiteiten tot nu toe veelal impliciet worden gehanteerd, nu expliciet zijn beschreven.

Universiteiten dragen er bovendien zorg voor dat de gedragscode een plaats krijgt in het onderwijs aan aankomende wetenschappers (onderzoeksmasters- en promovendionderwijs). De code schrijft ook voor dat alle nevenfuncties van wetenschappers door de universiteiten in een register worden opgenomen.

4.4. Functieordenen

Het jaar 2004 stond in het teken van implementatie van de ontwikkelde functieprofielen voor het Universitair Systeem van Functieordenen (UFO). De universiteiten hebben in de periode september 2003 tot en met december 2004 elke medewerker in een nieuw generiek functieprofiel ingedeeld. Deze generieke functieprofielen, 109 in totaal, zijn resultaatgericht beschreven. Zij bieden een fundament voor toekomstige uitbouw van HRM-instrumenten.

Tijdens de implementatieperiode bleek er een aantal functieprofielen aangepast te moeten worden. Ook zijn er een beperkt aantal functieprofielen bijgekomen. Deze eerste fase van onderhoud is begonnen in het eerste kwartaal 2004 en geëffectueerd op 1 januari 2005.

Van de circa 51.000 medewerkers hebben in 2004 ongeveer 400 medewerkers bezwaar gemaakt tegen indeling in een bepaald profiel, c.q. het niveau van indeling. De verwachting is dat het totaal aantal tussen de 500 en 550 uitkomt (1 %). Van 249 in 2004 bij de Landelijke Bezwaren Commissie behandelde bezwaren zijn er 27,3 % gegrond verklaard.

Het is nu echter nog te vroeg om conclusies te kunnen trekken of definitieve cijfers over het geheel te geven; een aantal bezwaarzaken zijn pas in 2005 aanhangig gemaakt. In de loop van 2005 zal de implementatie geëvalueerd worden.

4.5 SOFOKLES

Het fonds SOFOKLES hield zich in 2004 bezig met projecten om het HRM-beleid van de universiteiten te ondersteunen.

Om het A&O-fonds van de sector beter te benutten werd de werkgeversvertegenwoordiging in het bestuur van SoFoKleS uitgebreid met een vertegenwoordiger van de universiteiten.

4.6 Academic Transfer

AcademicTransfer blijkt in 2004 nog altijd een succesvol digitaal platform te zijn om werken in de wetenschap te profileren. Het aantal aansluitingen is gestegen tot ca 30 met prestigieuze instellingen als het Wageningen Science Centre Food Sciences (WCFS) en TNO. Tevens is het aantal unieke bezoekers met 25% gestegen tot meer dan 100.000 bezoekers per maand.

Het aantal vacatures dat gemiddeld online staat is 250.

Ook internationaal is in 2004 het nodige bereikt. Zo worden alle Engelstalige vacatures automatisch doorgezonden naar het Europese portal voor researchers http://europa.eu.int/eracareers/index_en.cfm.

Een extern uitgevoerd gebruikers- en beheerdersonderzoek vormt in 2004 de opmaat voor een release van AcademicTransfer die begin 2005 wordt gerealiseerd.

5 VSNU bureau (zie ook sociaal jaarverslag)

5.1. Verhuizing VSNU bureau

In juni 2004 heeft het Algemeen Bestuur besloten het VSNU-bureau te verhuizen van Utrecht naar Den Haag. In maart 2005 was de verhuizing een feit.

Eerder was in de bestuursvergadering van september 2003, gekoppeld aan de afronding van een strategische discussie over de toekomst van de VSNU met brede instemming het principebesluit genomen het bureau van de VSNU te verhuizen naar Den Haag. Dit vooral met het oog op de gewenste versterking van de belangenbehartiging en de toenemende concentratie van instellingen in het Haagse (o.a. politiek, OCW, NWO, NVAO, HBO-raad, VNO, SER, AWT).

Volgend op het besluit van september 2003 en voorafgaand aan dat van juni 2004 is een inventarisatie gemaakt van de wensen van de medewerkers van het bureau. In overleg met het bureau Twijnstra en Gudde is vervolgens een beknopt Programma van Eisen geformuleerd. Uiteindelijk is een locatie gevonden die geheel voldeed aan het programma van eisen én aan de financiële randvoorwaarde van structurele budgetneutraliteit. Het pand is gelegen aan de Lange Houtstraat 2 in Den Haag. Het Binnenhof ligt “om de hoek” en het station en vrijwel alle andere relevante partijen bevinden zich op loopafstand.

In het kader van de verhuizing is met de Ondernemingsraad een Sociaal Plan overeengekomen. Het plan geldt voor een gewenningsperiode van twee jaar. Er is geen verhuisplicht. Indien de medewerker zelf besluit te verhuizen, is een verhuiskostenvergoeding beschikbaar. De reiskosten zullen tijdens de looptijd van het sociaal plan voor de medewerkers niet toenemen. En een deel van de extra reistijd wordt aangemerkt als werktijd.

De verhuizing heeft extra kosten met zich mee gebracht. De begrote eenmalige kosten ad € 550.000 zijn op basis van de gebruikelijke verdeelsleutel met de instellingen verrekend. Daarnaast is het resterende investeringsbedrag opgevangen binnen de reguliere begroting 2005.

5.2 Verzelfstandiging Stichting QANU

Begin 2004 is de afdeling Kwaliteitszorg verzelfstandigd, overigens zonder de binding met de instellingen geheel te verliezen. De werkzaamheden zijn overgegaan naar de stichting Quality Assurance Netherlands Universities (QANU). De betrokken medewerkers blijven tot 1 januari 2006 in dienst van de VSNU en worden gedurende deze periode gedetacheerd bij de stichting. Op 31 december 2005 eindigt het dienstverband met de VSNU en wordt het gecontinueerd met stichting QANU.

Er is gekozen voor de rechtsvorm van de stichting met een klein bestuur. Het bestuur bestaat uit personen met veel ervaring in en/of affiniteit met bestuurlijke processen in universiteiten. Voor de samenstelling van de visitatie- en beoordelingscommissies wordt het bestuur geadviseerd door een raad van advies en worden de disciplineoverlegorganen geconsulteerd.

Ten behoeve van een correcte administratieve en juridische ontvlechting van de Kwaliteitszorgactiviteiten van de VSNU zijn verschillende overeenkomsten gesloten. In een raamovereenkomst is de overdracht van het economisch eigendom van de afdeling Kwaliteitszorg en alle daarbij behorende activiteiten vastgelegd. Dit betekent dat de lusten en lasten van de Kwaliteitszorgactiviteiten per 1 januari 2004 voor rekening van stichting QANU komen. In de overeenkomst is vastgelegd dat het juridische eigendom uiterlijk op 1 januari 2006 aan stichting QANU wordt overgedragen.

De waarde van de over te dragen afdeling en bijbehorende activiteiten is bepaald op € 406.000. Deze 'badwill' is door de VSNU vergoed.

Naast de raamovereenkomst zijn een overeenkomst voor onderaanneming, een detacheringsovereenkomst en een overeenkomst voor dienstverlening afgesloten. De onderaannemingsovereenkomst regelt dat de VSNU voor de lopende opdrachten contractspartij blijft van de opdrachtgevers (de universiteiten).

6 Bestuurlijk overleg

6. Bestuurlijk Overleg

Presidium per 31 december 2004

mr. E.M. d'Hondt (voorzitter)	VSNU
ir. R.J. de Wijkerslooth de Weerdesteyn (vice-voorzitter)	Radboud Universiteit
drs. H.W. te Beest (penningmeester)	Universiteit Twente
prof. mr. P.F. van der Heijden (lid)	Universiteit van Amsterdam

Algemeen Bestuur per 31 december 2004

mr. E.M. d'Hondt	VSNU, voorzitter
mr. A.W. Kist	Universiteit Leiden
dr. S.K. Kuipers	Rijksuniversiteit Groningen
mw. mr. Y.C.M.Th. van Rooy	Universiteit Utrecht
mw. dr. J.C.M. van Eijndhoven	Erasmus Universiteit Rotterdam

dr. ir. J.M.M. Ritzen	Universiteit Maastricht
dr. S.J. Noorda	Universiteit van Amsterdam
dr. G.W. Noomen	Vrije Universiteit
ir. R.J. de Wijkerslooth de Weerdesteyn	Radboud Universiteit
mr. H.M.C.M. van Oorschoot	Universiteit van Tilburg
ir. G.J. van Luijk	Technische Universiteit Delft
ing. A.H. Lundqvist	Technische Universiteit Eindhoven
prof. dr. F.A. van Vught	Universiteit Twente
prof. dr. ir. A.A. Dijkhuizen	Wageningen Universiteit
drs. M.A.M. Wöltgens	Open Universiteit Nederland

Rectorencollege per 31 december 2004

prof. dr. D.D. Breimer	Universiteit Leiden
prof. dr. F. Zwarts	Rijksuniversiteit Groningen
prof. dr. W.H. Gispen	Universiteit Utrecht, voorzitter
prof. dr. S.W.J. Lamberts	Erasmus Universiteit Rotterdam
prof. mr. G.P.M.F. Mols	Universiteit Maastricht
prof. mr. dr. P.F. van der Heijden	Universiteit van Amsterdam
prof. dr. T. Sminia	Vrije Universiteit
prof. dr. C.W.P.M. Blom	Radboud Universiteit
prof. dr. F.A. van der Duyn Schouten	Universiteit van Tilburg
prof. dr. ir. J.T. Fokkema	Technische Universiteit Delft
prof. dr. R.A. van Santen	Technische Universiteit Eindhoven
prof. dr. F.A. van Vught	Universiteit Twente
prof. dr. ir. L. Speelman	Wageningen Universiteit
prof. dr. ir. F. Mulder	Open Universiteit Nederland
adviseur: mr. E.M. d'Hondt	VSNU
secretaris: dr. F.A.J. van Steijn	VSNU

In het academisch jaar 2003-2004 was de heer Gispen voorzitter. In het academische jaar 2004-2005 is dat de heer Fokkema.

Overzicht Stuurgroepen VSNU per 31 december 2004

Stuurgroep Onderwijsbeleid (StOA)

dr. S.J. Noorda, <i>voorzitter</i>	Universiteit van Amsterdam
mr. Y.C.M.T. van Rooy	Universiteit Utrecht
prof. Dr. F.A. van der Duyn Schouten	Universiteit van Tilburg
prof. dr. R.A. van Santen	Technische Universiteit Eindhoven
prof. dr. T. Sminia	Vrije Universiteit Amsterdam
prof. dr. ir. F. Mulder	Open Universiteit Nederland
prof.dr. C.W.P.M. Blom	Radboud Universiteit Nijmegen
prof. Dr. F. Zwarts	Rijksuniversiteit Groningen
prof. Dr. J.C.M. van Eijndhoven	Erasmus Universiteit Rotterdam
J. Meddens	Universiteit van Amsterdam

Stuurgroep Onderzoekbeleid (SOZ)

prof. dr. D.D. Breimer, <i>voorzitter</i>	Universiteit Leiden
prof. dr. R.A. van Santen	Technische Universiteit Eindhoven

prof. dr. W.H.M. Zijm
prof. dr. S.W.J. Lamberts
prof. mr. G.P.M.F. Mols
prof. dr. W.H. Gispen
prof. dr. F.A. van der Duyn Schouten
prof. dr. ir. L. Speelman
prof. dr. ir. J.T. Fokkema
dr. J.R.T.M. Peters
prof. mr. P.F. van der Heijden

Universiteit Twente
Erasmus Universiteit Rotterdam
Universiteit Maastricht
Universiteit Utrecht
Universiteit van Tilburg
Wageningen Universiteit
Technische Universiteit Delft
Radboud Universiteit Nijmegen
Universiteit van Amsterdam

Stuurgroep Bekostiging (SBK)

dr. G.W. Noomen, *voorzitter*
ir. R.J. de Wijkerslooth de Weerdesteyn
drs. M.A.M. Wöltgens
dr. M.A. Kooyman
ir. G.J. van Luijk
drs. H.W. te Beest
drs. W. Kardux
mr. H.M.C.M. van Oorschot

Vrije Universiteit Amsterdam
Radboud Universiteit Nijmegen
Open Universiteit Nederland
Rijksuniversiteit Groningen
Technische Universiteit Delft
Universiteit Twente
Universiteit Utrecht
Universiteit van Tilburg

Stuurgroep Bedrijfsvoering (SBV)

dr. A.H. Flierman, *voorzitter*
drs. W. Kardux
drs. C.W. van Rooijen
drs. P.M.M. Rullmann
dr. J.R.T.M. Peters
dr. M.A. Kooyman
drs. Th.J.F.M. Bovens
dr. R. Scheerens
dr. A. Kaldewaij
drs. H.W. te Beest
ir. K.J. van Ast
prof. dr. H.M. Amman
prof. dr. ir. C.A.M. Mouwen
ir. J.E.J. van Bergen

Universiteit Maastricht
Universiteit Utrecht
Erasmus Universiteit Rotterdam
Technische Universiteit Delft
Radboud Universiteit Nijmegen
Rijksuniversiteit Groningen
Open Universiteit Nederland
Universiteit van Amsterdam
Vrije Universiteit Amsterdam
Universiteit Twente
Wageningen Universiteit
Technische Universiteit Eindhoven
Universiteit van Tilburg
Universiteit Leiden

Stuurgroep Kennisvalorisatie (SKV)

ing. A.H. Lundqvist, *voorzitter*
mr. H.M.C.M. van Oorschot
drs. H.W. te Beest
ir. K.J. van Ast
prof. dr. S.W.J. Lamberts
drs. Th.J.F.M. Bovens
ir. G.J. van Luijk
mr. A.W. Kist
dr. M.A. Kooyman

Technische Universiteit Eindhoven
Universiteit van Tilburg
Universiteit Twente
Wageningen Universiteit
Erasmus Universiteit Rotterdam
Open Universiteit Nederland
Technische Universiteit Delft
Universiteit Leiden
Rijksuniversiteit Groningen

Stuurgroep Personeel en Organisatie (SPO)

mr. E.M. d'Hondt, *voorzitter*
dr. S.K. Kuipers
prof. dr. J.C.M. van Eijndhoven
drs. J.W.A. Verlaan
ir. J.E.J van Bergen
ing. A.H. Lundqvist
dr. J.R.T.M. Peters
dr. G.W. Noomen
drs. P.M.M. Rullmann

Vereniging van Universiteiten
Rijksuniversiteit Groningen
Erasmus Universiteit Rotterdam
Universiteit van Amsterdam
Universiteit Leiden
Technische Universiteit Eindhoven
Radboud Universiteit Nijmegen
Vrije Universiteit Amsterdam
Technische Universiteit Delft

Studenten Advies Commissie (SAC)

J. Meddens, *voorzitter*
M.M.van Doorn
J. Pinkster
R.J. Sips
H.A. Dijkman
M.M. Hillen
J. Lorenz
J. Hartman
F.G. Rozema
T. Meijer
Y.I.G.V. Tichelaar
D. Lodder
T. van den Bergh
C. Knevel
C.M. Koko
W.J. Wieland
G. van Dijk

Universiteit Amsterdam
Universiteit Twente
Vrije Universiteit
Universiteit Maastricht
Open Universiteit Nederland
Technische Universiteit Delft
Universiteit van Tilburg
Universiteit van Amsterdam
Universiteit Leiden
Technische Universiteit Eindhoven
Rijksuniversiteit Groningen
Radboud Universiteit Nijmegen
Wageningen Universiteit
Universiteit Utrecht
Erasmus Universiteit Rotterdam
Interstedelijk Studenten Overleg
Landelijke Studenten Vakbond

Werkgroep Internationale Zaken (WIZ)

mr. E.M. d'Hondt, *voorzitter*
prof. dr. J. Ritzen
prof. mr. P.F van der Heijden
mr. H.M.C.M. van Oorschot

Vereniging van Universiteiten
Universiteit Maastricht
Universiteit van Amsterdam
Universiteit van Tilburg

Disciplineoverlegorganen per 31 december 2004

1. DBK

Disciplineoverlegorgaan Bedrijfskunde
Voorzitter: prof. dr. H.G. Sol RUG
Secretaris: Mevrouw T.H. Vugteveen RUG

2. DEC

Disciplineoverlegorgaan Economische Wetenschappen
Voorzitter: prof. dr. T.J. Wansbeek RUG
Secretaris: Mevrouw T.H. Vugteveen RUG

3. **DGO**

Disciplineoverlegorgaan Godgeleerdheid

Voorzitter: prof. dr. M.E. Brinkman VU

Secretaris: mw. drs. P. Rossel VU

4. **DGP**

Disciplineoverlegorgaan Geografie, Planologie, Pre- en protohistorie

Voorzitter: prof. dr. P. Hooimeijer UU

Secretaris: drs H.J. Hoitink UU

5. **DLG**

Disciplineoverlegorgaan Letteren en geschiedenis

Voorzitter: prof. dr. T. van Haaften LEI

Secretaris: mw. drs. A.M. Hendriks LEI

6. **DLW**

Disciplineoverlegorgaan Landbouwwetenschappen

Voorzitter: prof. dr. E.W. Brascamp WUR

Vertegenwoordiger: J. Steen WUR

7. **DMW**

Disciplineoverlegorgaan Medische Wetenschappen

Voorzitter: prof. dr. S. Poppema RUG

Secretaris: mw. mr. M.H.J. Coppens-Wijn VSNU

8. **DNT**

Disciplineoverlegorgaan Natuur en (fundamentele) Techniek

Voorzitter: prof. dr. ir. E. Backer TUD

Secretaris: -

9. **DOB**

Disciplineoverlegorgaan Bestuurskunde

Voorzitter: prof. dr. B. Steunenberg UL

Secretaris: -

10. **DRG**

Disciplineoverlegorgaan Rechtsgeleerdheid

Voorzitter: prof. mr. A.F.M. Dorresteyn UU

Secretaris: mw H. van der Ven UU, Dhr. M. Jorissen (voorbereiding) UU

11. **DSW**

Disciplineoverlegorgaan Sociale Wetenschappen

Voorzitter: prof. dr. P.G. Klandermans, VU

Secretaris: -

12. **DT**

Disciplineoverlegorgaan Tandheelkunde

Voorzitter: prof. dr. R.C.W. Burgersdijk RU

Secretaris: mw. drs. M.D. Hacfoort UMC St. Radboud

13. DWB

Disciplineoverlegorgaan Wijsbegeerte

Voorzitter: prof. dr. M.R.M. ter Hark RUG

Secretaris: -

14. ICM

Interdisciplinaire Commissie Milieukunde

Voorzitter: prof. dr. A.J.M. Schoot Uiterkamp RUG

Secretaris: mw. drs. E.P.T. Hocks VSNU

15. ICL

Interdisciplinaire Commissie voor de Lerarenopleiding

Voorzitter: mw. prof. dr. G.T.M. ten Dam UvA

Secretaris: mw. drs. E.P.T. Hocks VSNU

DCT

Disciplineoverlegorgaan Construerende Technische Wetenschappen

Status: niet actief

Vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de VSNU in 2004

157 ^e AB	30 januari Utrecht	<ul style="list-style-type: none">- Toekomst van de pensioenvoorzieningen (gesprek met ABP-bestuur)- Oprichting Stichting QANU- Verdeling extra huisvestingsbudgetten- Reductie opleidingsaanbod CRAB- HOOP 2004, selectie en collegegelddifferentiatie
158 ^e AB	12 maart Wageningen	<ul style="list-style-type: none">- Reductie opleidingsaanbod CRAB- Vernieuwingsimpuls- Internationale agenda- Strategisch vervolg sectorplannen- Toegang digitale informatie via licenties
159 ^e AB	16 april Utrecht	<ul style="list-style-type: none">- Jaarrekening VSNU- Zij-instroom numerus fixus geneeskunde- Bestuurlijk overleg medische wetenschappen- Visitatie letteren- Voortgang werkgroep promotietrajecten
160 ^e AB	11 juni Enschede	<ul style="list-style-type: none">- Huisvesting VSNU bureau- Branchejaarverslag 2003- Jaarverslag VSNU 2003- Invulling smart mix- AWT advies matching- Selectie in het WO- Joint degrees: wenselijkheid en obstakels

		<ul style="list-style-type: none"> - M.Phil. titelatuur voor onderzoeksmasters - Deelname ARBO Plus convenant - Valorisatie van wetenschappelijke kennis - Inzet CAO 2004 – 2005 - Naar een open bestel?
161 ^e AB	27 augustus Utrecht	<ul style="list-style-type: none"> - Werkgeversinzet CAO Nederlandse Universiteiten 2004 - Position paper 7^e EU Kaderprogramma - Eerstejaarsbekostiging HBO zij-instroom - Gezamenlijke masterbeurs en master-website
162 ^e AB	8 oktober Universiteit Utrecht	<ul style="list-style-type: none"> - Bezuinigingen en herziening bekostigingsmodel - Nederlandse gedragscode wetenschapsbeoefening - Advies werkgroep promotietrajecten - Internationaliseringsbrief OCW - Memorandum of Understanding VSNU – VNO-NCW - Voortgang CAO Nederlandse Universiteiten 2004
163 ^e AB	12 november Hilvarenbeek	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten en begroting VSNU 2005 - Nederlandse gedragscode wetenschapsbeoefening - Vernieuwing WHW - Projectvoorstel institutional research - Informatieafpraak en planning onderzoeken - Meta-evaluatiecommissie onderzoeksbeoordelingen
164 ^e AB	17 december Vrije Universiteit Amsterdam	<ul style="list-style-type: none"> - Vernieuwing WHW - Bestuursakkoord VSNU – OCW - Het karakter van de CAO - Inzet CAO 2005 - Nederlandse gedragscode wetenschapsbeoefening - Bachelorbeurs en werving - Introductie M.Phil. titels